

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

ORDE 10/2010, de 24 de febrer, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual modifica l'Orde de 12 de desembre de 2008, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual s'establix el Programa d'Actuació sobre les Zones Vulnerables Designades a la Comunitat Valenciana. [2010/2723]

La Directiva 91/676/CEE, de 12 de desembre de 1991, del Consell, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats en l'agricultura, estableix en l'article 5.7 que els estats membres revisaran i, si fóra necessari, modificaran els seus programes d'acció, incloses les possibles mesures addicionals que hagen adoptat d'acord amb l'apartat 5, almenys, cada quatre anys.

Per mitjà del Reial Decret 261/1996, de 16 de febrer, sobre protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats procedents de fonts agràries es va traslladar a l'ordenament jurídic intern la Directiva 91/676/CEE.

L'Orde de 12 de desembre de 2008, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual s'establix el Programa d'Actuació sobre les Zones Vulnerables Designades a la Comunitat Valenciana, (DOCV núm. 5922/29.12.2008) va aprovar el programa d'actuació aplicable en les zones vulnerables a la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries a la Comunitat Valenciana.

Notificada a la Comissió, esta ha realitzat una sèrie d'observacions, que motiven esta orde de modificació del programa d'actuació vigent.

Per tot això,

ORDENE

Article 1

S'aprova la modificació de l'Orde de 12 de desembre de 2008, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per la qual s'aprova el programa d'actuació aplicable en les zones vulnerables a la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries designades a la Comunitat Valenciana, en els preceptes afectats següents:

1. Apartat 4 de l'annex de l'Orde.
2. Apartat 5 de l'annex de l'Orde.
3. Apartat 7 de l'annex de l'Orde.
4. Taula VI de l'annex de l'Orde.
5. Apartat 9.2 de l'annex de l'Orde.
6. Incorporació de l'apartat 10 a l'annex de l'Orde.

Article 2

La relació completa dels apartats modificats amb la nova redacció queda recollida en l'annex d'esta orde.

DISPOSICIÓ FINAL ÚNICA

Entrada en vigor

Esta orde entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 24 de febrer de 2010

La consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació,
MARITINA HERNÁNDEZ MIÑANA

ANNEX

4. Determinació de la dosi d'adobament nitrogenat mineral

Si les necessitats de fertilització són superiors a la fracció de nitrogen mineralitzada a través dels fertilitzants orgànics aportats, el suplement de fertilitzants nitrogenats s'ha d'aportar per mitjà d'adobs minerals específics. La determinació de la dosi màxima d'adobament nitrogenat mineral es calcularà per diferència entre les dosis d'adoba-

Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación

ORDEN 10/2010, de 24 de febrero, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se modifica la Orden de 12 de diciembre de 2008, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se establece el Programa de Actuación sobre las Zonas Vulnerables Designadas en la Comunitat Valenciana. [2010/2723]

La Directiva 91/676/CEE del Consejo, de 12 de diciembre de 1991, relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura, establece en su artículo 5.7 que los Estados miembros revisarán y, si fuere necesario, modificarán sus programas de acción, incluidas las posibles medidas adicionales que hayan adoptado con arreglo al apartado 5, al menos cada cuatro años.

Mediante el Real Decreto 261/1996, de 16 de febrero, sobre protección de las aguas contra la contaminación producida por los nitratos procedentes de fuentes agrarias, se incorpora a nuestro ordenamiento jurídico la Directiva 91/676/CEE.

La Orden de 12 de diciembre de 2008 de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se establece el Programa de Actuación sobre las Zonas Vulnerables Designadas en la Comunitat Valenciana, (DOCV núm. 5922/29.12.2008), aprobó el programa de actuación aplicable en las zonas vulnerables a la contaminación por nitratos procedentes de fuentes agrarias en la Comunitat Valenciana.

Notificada a la Comisión, ésta ha realizado una serie de observaciones, que motivan esta orden de modificación del Programa de Actuación vigente.

Por todo ello,

ORDENO

Artículo 1

Se aprueba la modificación de la Orden de 12 de diciembre de 2008, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, por la que se aprueba el programa de actuación aplicable en las zonas vulnerables a la contaminación por nitratos procedentes de fuentes agrarias designadas en la Comunitat Valenciana, en los siguientes preceptos afectados:

1. Apartado 4 del anexo de la Orden.
2. Apartado 5 del anexo de la Orden.
3. Apartado 7 del anexo de la Orden.
4. Tabla VI del anexo de la Orden.
5. Apartado 9.2 del anexo de la Orden.
6. Incorporación del apartado 10 al anexo de la Orden.

Artículo 2

La relación completa de los apartados modificados con su nueva redacción queda recogida en el anexo de la presente orden.

DISPOSICIÓN FINAL ÚNICA

Entrada en vigor

La presente orden entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 24 de febrero de 2010

La consellera de Agricultura, Pesca y Alimentación,
MARITINA HERNÁNDEZ MIÑANA

ANEXO

4. Determinación de la dosis de abonado nitrogenado mineral

Si las necesidades de fertilización fueran superiores a la fracción de nitrógeno mineralizada a través de los fertilizantes orgánicos aportados, el suplemento de fertilizantes nitrogenados habrá de aportarse mediante abonos minerales específicos. La determinación de la dosis máxima de abonado nitrogenado mineral se calculará por diferencia

ment indicades en la taula IV i el nitrogen procedent de les fraccions següents:

– Nitrogen inorgànic (nitrat i amoni) en el sòl a l'inici del cultiu. Es considerarà només el nitrat per ser el més abundant i en qualsevol cas es realitzarà una anàlisi d'una mostra de sòl que es prendrà entre 0-60 cm.

– Nitrogen procedent de la mineralització neta de la matèria orgànica (humus) que es troba en el sòl de manera natural i que s'indica en la taula V. Per a conèixer el contingut de matèria orgànica del sòl es realitzarà una anàlisi de sòl.

entre las dosis de abonado indicadas en la Tabla IV y el nitrógeno procedente de las siguientes fracciones:

– Nitrógeno inorgánico (nitrato y amonio) en el suelo al inicio del cultivo. Se considerará solo el nitrato por ser el más abundante y en cualquier caso se realizará un análisis de una muestra de suelo que se tomará entre 0-60 cm.

– Nitrógeno procedente de la mineralización neta de la materia orgánica (humus) que se encuentra en el suelo de forma natural y que se indica en la Tabla V. Para conocer el contenido de materia orgánica del suelo se realizará un análisis de suelo.

TAULA V

Matèria orgànica del sòl (%)	Nitrogen anual disponible (kg/ ha)		
	Sorrenc	Franco	Argilós
0,5	10-15	7-12	5-10
1,0	20-30	15-25	10-20
1,5	30-45	22-37	15-30
2,0	40-60	30-50	20-40
2,5		37-62	25-50
3,0			30-60

* * * * *

TABLA V

Materia orgànica del suelo (%)	Nitrógeno anual disponible (kg/ha)		
	Arenoso	Franco	Arcilloso
0,5	10-15	7-12	5-10
1,0	20-30	15-25	10-20
1,5	30-45	22-37	15-30
2,0	40-60	30-50	20-40
2,5		37-62	25-50
3,0			30-60

– Nitrogen mineralitzat a partir dels fertilitzants i adobs orgànics (taula III). Es considerarà únicament la fracció de nitrogen mineralitzada anualment.

– Nitrogen aportat per l'aigua de reg que depèn, principalment, de la concentració de nitrats i del volum subministrat. La concentració de nitrats de l'aigua de reg es determinarà analíticament.

Quantitat de nitrogen per hectàrea aportat per l'aigua de reg:

$$\text{Kg N/ha} = \frac{[\text{NO}_3^-] \times \text{Vr} \times 22,6}{10^5} \times \text{F}$$

en què:

$[\text{NO}_3^-]$ és la concentració de nitrats en l'aigua de reg expressada en mg/l (ppm).

Vr és el volum total de reg en m³/ha/any.

22,6 és el percentatge de riquesa en N del NO_3^-

F és un factor que depèn de l'eficiència del reg i considera la pèrdua d'aigua. Els seus valors poden oscil·lar entre 0,6 i 0,7 en el reg per inundació i entre 0,8 i 0,9 per al reg localitzat.

Per consegüent, el nitrogen aplicat en forma de fertilitzants minerals haurà de complementar les aportacions estimades de les anteriors fraccions, fins a completar la dosi de nitrogen que es considera òptima.

Tot això requereix la realització periòdica d'anàlisi de sòls i aigües, així com dels materials orgànics que s'incorporen al terreny.

– Nitrógeno mineralizado a partir de los fertilizantes y enmiendas orgánicas (Tabla III). Se considerará únicamente la fracción de nitrógeno mineralizada anualmente

– Nitrógeno aportado por el agua de riego, que depende principalmente de la concentración de nitratos y del volumen suministrado. La concentración de nitratos del agua de riego se determinará analíticamente.

Cantidad de nitrógeno por hectàrea aportado por el agua de riego:

$$\text{Kg N/ha} = \frac{[\text{NO}_3^-] \times \text{Vr} \times 22,6}{10^5} \times \text{F}$$

En donde:

$[\text{NO}_3^-]$ es la concentración de nitratos en el agua de riego expresada en mgrs/l (p.p.m.)

Vr es el volumen total de riego en m³/Ha/año.

22,6 es el porcentaje de riquesa en N del NO_3^-

F es un factor que depende de la eficiencia del riego y considera la pérdida de agua. Sus valores pueden oscilar entre 0,6 y 0,7 en el riego por inundación y entre 0,8 y 0,9 para el riego localizado.

Por consiguiente el nitrógeno aplicado en forma de fertilizantes minerales deberá complementar las aportaciones estimadas de las anteriores fracciones, hasta completar la dosis de nitrógeno que se considera óptima.

Todo ello requiere la realización periódica de análisis de suelos y aguas, así como de los materiales orgánicos que se incorporan al terreno.

5. Prohibició de la fertilització nitrogenada

En les zones vulnerables de la Comunitat Valenciana es prohibeix l'aplicació de fertilitzants nitrogenats:

– En períodes diferents dels indicats en el punt 6 d'este annex, en el qual es determina la distribució de la dosi, el moment i la forma d'aplicació per a cada tipus de cultiu.

– En els moments anteriors que es prevegen pluges persistents.

– En sòls inundats (excepte arròs) i saturats mentre es mantinguen estes condicions.

– En superfícies agràries no cultivades.

– En parcel·les amb pendent mitjà superior al 15% dedicades a cultius llenyosos i en aquelles amb pendent mitjà superior al 10% de cultius herbacis, excepte en aquelles que se segueixen tècniques de cultiu que atenguen específicament a la lluita contra l'erosió, com ara bancals, terrasses, conreu de conservació, conreu perpendicular a la línia de màxim pendent o es realitzen tècniques d'aplicació que asseguren que no es produïxen pèrdues de nitrogen com són l'enterrament de l'adobament de fons o aplicar-los en cobertora amb el cultiu ja establert.

7. Especificacions per a l'aplicació de fertilitzants nitrogenats

A les plantacions amb reg localitzat, la fertilització s'ha d'efectuar dissolent els adobs en l'aigua de reg i aplicant-los al sòl a través d'esta. Estos es dosificaran, fraccionadament, durant el període d'activitat vegetativa de les plantes.

En cultius amb reg per inundació, l'adobament nitrogenat s'aplicarà amb el sòl en saó i s'enterrarà immediatament per mitjà d'una llaurada. Este sistema és preferible a la seua incorporació al terreny per mitjà d'un reg, ja que, amb això, es poden produir pèrdues de nutrients per llavat, o una distribució deficient d'estos per arrossegament superficial.

En sòls sorrencs, el fraccionament de l'adobament serà superior que en sòls francs i argilosos, d'esta manera s'evitarà que per lixiviació els nutrients arriben a les capes freàtiques.

En les condicions climàtiques de la Comunitat Valenciana, durant la primavera les temperatures de l'aire són suaus i les del sòl encara baixes, per això, durant la primavera s'utilitzaran formes amoniacals o nítricoamoniacals. Els estius són secs i calorosos amb temperatures elevades tant del sòl com de l'aire, per això, durant esta època, es recomana l'ús d'adobs nítrics i nítricoamoniacals.

A les plantacions de secà, els adobs nitrogenats s'incorporaran al terreny amb una llaurada, aprofitant la saó posterior a una precipitació. Esta pràctica és especialment important en parcel·les amb pendent acusat, per a evitar l'arrossegament dels compostos fertilitzants per la pluja. Les llaurades es realitzaran seguint les corbes de nivell per a evitar erosions.

En sòls amb pendents inferiors al 0,2-0,4% es plantarà seguint corbes de nivell per a evitar l'erosió i arrossegament de sòl. Quan el pendent transversal siga superior es plantarà en terrasses invertides, sistema semblant al de bancals però ubicant l'arbre en l'extrem exterior al costat del començament del talús, i donant un xicotet pendent a l'interior per a fer passar l'aigua d'escolament per la base del talús. En plantacions regulars amb marc de plantació determinat, es procurarà deixar en els carrers vegetació autòctona que serà segada regularment, d'esta manera s'evita una erosió de les capes superficials del sòl, sobretot quan hi ha vents forts o pluges torrencials, a més, es reduirà la infiltració i, per tant, la lixiviació de nitrats a capes freàtiques.

És molt convenient, també, seleccionar els adobs nitrogenats d'acord amb el fet que la seua naturalesa química cause els menors efectes adversos possibles sobre l'estructura i pH del sòl, així com que no provoquen efectes tòxics en les plantes (taula I). Açò és a causa del fet que determinades alteracions de les característiques fisicoquímiques del sòl, o bé els efectes depressius sobre l'estat fisiològic de la planta, especialment si repercutixen en el seu sistema radicular, poden causar una inhibició de la capacitat d'absorció d'ions nitrats, amb la qual cosa estos queden exposats a patir majors pèrdues.

5. Prohibición de la fertilización nitrogenada

En las zonas vulnerables de la Comunitat Valenciana, se prohíbe la aplicación de fertilizantes nitrogenados:

– En periodos distintos a los indicados en el punto 6 de este anexo, en el que se determina la distribución de la dosis, el momento y forma de aplicación para cada tipo de cultivo

– En los momentos anteriores a que se prevean lluvias persistentes.

– En suelos inundados (excepto arroz) y saturados mientras se mantengan estas condiciones.

– En superficies agrarias no cultivadas.

– En parcelas con pendiente media superior al 15% dedicadas a cultivos leñosos y en aquellas con pendiente media superior al 10% de cultivos herbáceos, salvo en aquellas que se sigan técnicas de cultivo que atiendan específicamente a la lucha contra la erosión, tales como bancales, terrazas, laboreo de conservación, laboreo perpendicular a la línea de máxima pendiente o se realicen técnicas de aplicación que aseguren que no se producen pérdidas de nitrógeno como son el enterrado del abonado de fondo o aplicarlos en cobertora con el cultivo ya establecido.

7. Especificaciones para la aplicación de fertilizantes nitrogenados

En plantaciones con riego localizado la fertilización se efectuará disolviendo los abonos en el agua de riego y aplicándolos al suelo a través de ésta. Estos se dosificarán fraccionadamente, durante el periodo de actividad vegetativa de las plantas.

En cultivos con riego por inundación el abonado nitrogenado se aplicará con el suelo de sazón y se enterrará inmediatamente mediante una labor. Este sistema es preferible a su incorporación al terreno mediante un riego ya que, con ello, se pueden producir pérdidas de nutrientes por lavado, o una deficiente distribución de los mismos por arrastre superficial.

En suelos arenosos, el fraccionamiento del abonado será superior que en suelos francos y arcillosos, de esta manera se evitará que por lixiviación los nutrientes alcancen las capas freáticas.

En las condiciones climáticas de la Comunitat Valenciana, durante la primavera las temperaturas del aire son suaves y las del suelo todavía bajas por ello durante la primavera se utilizarán formas amoniacales o nítricoamoniacales. Los veranos son secos y calurosos con temperaturas elevadas tanto del suelo como del aire, por ello durante esta época, se recomienda el empleo de abonos nítricos y nítricoamoniacales.

En plantaciones de secano, los abonos nitrogenados se incorporarán al terreno con una labor, aprovechando la sazón posterior a una precipitación. Esta pràctica es especialmente importante en parcelas con pendiente acusada, para evitar el arrastre de los compuestos fertilizantes por la lluvia. Las labores se realizarán siguiendo las curvas de nivel para evitar erosiones.

En suelos con pendientes inferiores al 0,2-0,4% se plantará siguiendo curvas de nivel para evitar la erosión y arrastre de suelo. Cuando la pendiente transversal sea superior se plantará en terrazas invertidas, sistema parecido al de bancales pero ubicando el árbol en el extremo exterior al lado del comienzo del talud, y dando una pequeña pendiente al interior para hacer pasar el agua de escorrentía por la base del talud. En plantaciones regulares con marco de plantación determinado, se procurará dejar en las calles vegetación autóctona que será segada regularmente, de esta forma se evita una erosión de las capas superficiales del suelo, sobre todo cuando hay vientos fuertes o lluvias torrenciales, además se reducirá la infiltración y por tanto la lixiviació de nitratos a capas freáticas.

Es muy conveniente, también, seleccionar los abonos nitrogenados en función de que su naturaleza química cause los menores efectos adversos posibles sobre la estructura y pH del suelo, así como que no provoquen efectos tóxicos en las plantas (TABLA I). Esto se debe a que determinadas alteraciones de las características fisicoquímicas del suelo, o bien los efectos depresivos sobre el estado fisiológico de la planta, especialmente si repercuten en su sistema radicular, pueden causar una inhibición de la capacidad de absorción de iones nitrato, con lo cual éstos quedan expuestos a sufrir mayores pérdidas.

Per a l'aplicació dels fertilitzants s'han d'usar tècniques que asseguren la distribució homogènia o uniforme del producte.

Per a l'aplicació de fertilitzants nitrogenats en els terrenys pròxims a cursos d'aigua es tindran en compte les limitacions següents:

– A les parcel·les pròximes a cursos d'aigua es deixarà una franja, almenys, de 3 metres sense adobar.

– No s'aplicaran fertilitzants orgànics minerals a menys de 50 metres de distància, al voltant d'un pou o perforació que subministre aigua per a consum humà o s'acredite que s'utilitzarà en circumstàncies en què s'exigisquen característiques de potabilitat.

– Respecte als fertilitzants orgànics, les aplicacions no s'efectuaran a distàncies menors de 50 metres de corrents naturals d'aigua i conduccions o depòsits d'aigua potable. A més, ha de ser de 200 metres en els casos de brolladors d'aigua potable.

Para la aplicación de los fertilizantes se deberán emplear técnicas que aseguren la distribución homogénea o uniforme del producto

Para la aplicación de fertilizantes nitrogenados en los terrenos cercanos a cursos de agua se tendrán en cuenta las siguientes limitaciones:

– En las parcelas cercanas a cursos de agua se dejará una franja de al menos 3 metros sin abonar.

– No se aplicarán fertilizantes orgánicos minerales a menos de 50 metros de distancia, alrededor de un pozo, o perforación que suministre agua para consumo humano o se acredite que se va a utilizar en circunstancias en las que se exija características de potabilidad.

– Respecto a los fertilizantes orgánicos, las aplicaciones no se efectuarán a distancias menores de 50 metros de corrientes naturales de agua y conducciones o depósitos de agua potable. Además, deberá ser de 200 metros en los casos de manantiales de agua potable.

TAULA VI

Activitat ramadera	Edat/pes	Producció de fem i/o purins		N excretat kg N/ Plaça any
		m ³ /plaça/any	tm/any	
Porcí	Bacona en cicle tancat (*)	17,75		67,17
	Bacona amb garrins fins a deslletament (0-6 kg)	5,10		15,28
	Bacona amb garrins fins a 20 kg	6,12		18,90
	Bacona de reposició	2,50		8,5
	Garrins de 6 a 20 kg	0,41		1,8
	Porc de 20 a 50 kg	1,80		6,31
	Porc de 50 a 100 kg	2,50		8,05
	Porc de 20 a 100 kg	2,15		7,25
	Verros	5,11		15,93
Boví llet	Vaca de muniir		21,75	65,24
Vedells engreixament	Vedell engreixament < 12 mesos		4,20	25,20
	Vedell engreixament > 12 mesos		13,23	52,92
Gallines posta, pollastres i titots	Per animal		0,25	0,78
Caprí intensiu	Cabres cobertes sense parts		1,46	6
	Cabres parides i boc		0,94	3,76
Oví intensiu	Instal·lacions d'engreixament de xais		0,94	3,76
	Ovelles cobertes sense parts Ovelles parides i marrans		2,10	8,50
Equí	Adults			45,90
Conill	Catxaps			0,31
	Adults			2,61

* * * * *

TABLA VI

Actividad ganadera	Edad / peso	Producción de estiércol y/o purín		N excretado Kgr. N/ Plaza año
		m ³ /plaza/año	Tm./año	
Porcino	Cerda en ciclo cerrado (*)	17,75		67,17
	Cerda con lechones hasta destete (0-6 kgr.)	5,10		15,28
	Cerda con lechones hasta 20 kgr.	6,12		18,90
	Cerda de reposición	2,50		8,5
	Lechones de 6 a 20 Kgr.	0,41		1,8
	Cerdo de 20 a 50 kgr.	1,80		6,31
	Cerdo de 50 a 100 kgr.	2,50		8,05
	Cerdo de 20 a 100 kgr.	2,15		7,25
	Verracos	5,11		15,93
Vacuno leche	Vaca de ordeño		21,75	65,24
Terberos cebadero	Ternero cebo < 12 meses		4,20	25,20
	Ternero cebo >12 meses		13,23	52,92
Gallinas puesta, pollos y pavos	Por animal		0,25	0,78
Caprino intensivo	Cabras cubiertas sin partos		1,46	6
	Cabras paridas y machos cabrios		0,94	3,76
Ovino intensivo	Cebadero de corderos		0,94	3,76
	Ovejas cubiertas sin partos Ovejas paridas y Moruecos		2,10	8,50
Equino	Adultos			45,90
Conejo	Gazapos			0,31
	Adultos			2,61

9.2. Les dejeccions d'animals generades en les explotacions ramaderes s'emmagatzemaran en basses o tancs de fem, per a evitar la seua evacuació directa i impedir que contaminen les aigües, per mitjà de processos d'escolament superficial o percolació profunda.

Totes les explotacions ramaderes disposaran de tancs o basses impermeabilitzades, naturalment o artificialment, per als purins, o per a l'emmagatzemament de fem, amb capacitat mínima suficient com per a emmagatzemar la producció de purins i/o fems de 3 mesos.

La capacitat d'emmagatzemament de la producció establida en esta norma, almenys, de tres mesos, podrà ser inferior en cas que es demostre que els fems generats en l'explotació són sotmesos a un procediment diferent del de la seua valoració com a adob organicomíneral, i sense que en cap cas, el seu emmagatzemament provoqe afeccions al medi ambient, per mitjà de lliurament per contracte o conveni a empresa de gestió d'estos degudament autoritzada.

Estes basses o tancs d'emmagatzemament s'ajustaran a les característiques tècniques següents:

a) La capacitat d'emmagatzemament es calcularà d'acord amb allò que s'establix en la taula VI.

b) L'estanquitat natural, l'haurà d'acreditar el ramader per mitjà del pertinent estudi hidrogeològic del sòl

c) Els tancs d'emmagatzemament de fems poden estar coberts per equips impermeables, per a impedir la filtració i l'acció lixivadora de la pluja. En cas d'estar descoberts, han de disposar de mitjans perquè, en cas d'escolament o produir-se lixiviats, estos siguen convenientment arrepelgats en fossa impermeable destinada a este efecte.

d) Pel que fa a les dimensions, sempre estarà condicionada pel mínim que ha d'emmagatzemar, però en tot moment els talusos i murs de contenció han de tindre la suficient força per a evitar qualsevol tipus d'accident que comporte la ruptura de la bassa.

9.2. Las deyecciones de animales generadas en las explotaciones ganaderas se almacenarán en balsas o tanques de estiércol, para evitar su evacuación directa e impedir que contaminen las aguas, mediante procesos de escorrentia superficial o percolación profunda.

Todas las explotaciones ganaderas dispondrán de tanques o balsas impermeabilizadas, natural o artificialmente, para los purines, o para el almacenamiento de estiércol, con capacidad mínima suficiente como para almacenar la producción de purines y/o estiércoles de 3 meses.

La capacidad de almacenamiento de la producción establecida en esta norma de, al menos, tres meses, podrá ser inferior en el caso de que se demuestre que los estiércoles generados en la explotación son sometidos a un procedimiento distinto al de su valorización como abono orgánico-mineral, y sin que en ningún caso, su almacenamiento provoqe afecciones al medio ambiente, mediante entrega por contrato o convenio a empresa de gestión de los mismos debidamente autorizada.

Estas balsas o tanques de almacenamiento se ajustarán a las siguientes características técnicas:

a) la capacidad de almacenamiento se calculará de acuerdo con lo establecido en la tabla VI.

b) la estanqueidad natural deberá acreditarla el ganadero mediante el pertinente estudio hidrogeológico del suelo.

c) los tanques de almacenamiento de estiércoles pueden estar cubiertos por equipos impermeables, para impedir la filtración y la acción lixivadora de la lluvia. En caso de estar descubiertos, han de disponer de medios para que, en caso de escorrentia o producirse lixiviados, estos sean convenientemente recogidos en fosa impermeable destinada al efecto.

d) En cuanto a sus dimensiones, siempre estará condicionada por el mínimo que debe almacenar, pero en todo momento los taludes y paredes de contención han de tener la suficiente fuerza para evitar cualquier tipo de accidente que conlleve la rotura de la balsa.

e) En cap moment el risc de vessament per sobreiximent de les basses s'ha de veure compromés, per la qual cosa sempre, com a mínim, han d'haver-hi 30 centímetres fins a la seua alçària màxima, com a zona de seguretat per sobreiximent.

f) S'han d'aplicar les millores tècniques disponibles per a minimitzar la producció d'aigües en activitats de neteja i condicionament d'instal·lacions, així com en el malbaratament d'aigua en els abeuradors dels animals. En tot cas, les aigües residuals i la fracció líquida que s'escórrega del fem i les aigües de llavat de les sales de munyir, s'emmagatzemaran en dipòsits o fossa impermeabilitzada artificialment on seran conduïts per canonada, i es podrà aplicar en este cas un procés d'evaporació o dessecació per a la seua gestió.

g) Les aigües pluvials recollides per les teulades, s'evacuaran adequadament per a evitar que tinguen contacte amb el fem que es genera en els parcs de bestiar, i que puguen arribar al tanc d'emmagatzemament de fems o a la bassa de purins; en cas que es produïra mescla d'aigües pluvials amb dejeccions, el líquid resultant serà tractat com a dejeccions.

h) Les característiques constructives de les basses o estanys existents en les explotacions ramaderes s'ajustaran a allò que s'establix en el Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació.

10. Altres pràctiques agràries

Es permet l'apilament temporal de fem o altres materials orgànics amb valor fertilitzant en les parcel·les d'ús agrari, amb la finalitat de facilitar la logística del repartiment dels materials en les diferents parcel·les i posterior aplicació agrícola. Este emmagatzemament o apilament de fem en el camp es podrà dur a terme sempre que es respecten les restriccions que s'establixen en esta orde, d'acord amb les condicions següents:

a) No es podrà prolongar més enllà de 15 dies, llevat que per circumstàncies meteorològiques adverses s'haja de retardar l'aplicació agrícola.

b) Només es permetrà on no hi haja risc de contaminació per escorrentia superficial, i només quan es tracte de productes que, per la seua consistència bàsicament sòlida, puguen formar piles.

c) No es podran fer apilaments sobre les terrasses actuals dels al·luvials ni sobre materials que presenten porositat per fissura o carstificació.

d) No es permetrà l'apilament prop de finca de fems o altres materials orgànics que tinguen menys del 30% de matèria seca.

e) La quantitat de material apilat en un punt concret no podrà ser superior a 30 tones.

f) Per a efectuar l'apilament temporal s'han de respectar les distàncies establides per esta orde o per la normativa aplicable, respecte d'explotacions ramaderes, nuclis de població i cursos d'aigües.

e) En ningún momento el riesgo de derramamiento por rebosado de las balsas debe verse comprometido, por lo que siempre, como mínimo, han de haber 30 centímetros hasta su altura máxima, como zona de seguridad por rebosamiento.

f) Deben aplicarse las mejoras técnicas disponibles para minimizar la producción de aguas en actividades de limpieza y acondicionamiento de instalaciones, así como en el desperdicio de agua en los bebederos de los animales. En cualquier caso, las aguas residuales y la fracción líquida que escurra del estiércol y las aguas de lavado de las salas de ordeño, se almacenarán en depósitos o fosa impermeabilizada artificialmente a donde serán conducidos por tubería, pudiendo aplicarse en este caso un proceso de evaporación o desecación para su gestión.

g) Las aguas pluviales recogidas por los tejados, se evacuarán adecuadamente para evitar que tengan contacto con el estiércol que se genera en los parques de ganado, y que puedan llegar al tanque de almacenamiento de estiércoles o a la balsa de purines; en el caso de que se produjera mezcla de aguas pluviales con deyecciones el líquido resultante será tratado como deyecciones.

h) Las características constructivas de las balsas o estanques existentes en las explotaciones ganaderas se ajustarán a lo establecido en el Real Decreto 314/2006, de 17 de marzo, por el que se aprueba el código Técnico de la Edificación.

10. Otras prácticas agrarias

Se permite el apilamiento temporal de estiércol u otros materiales orgánicos con valor fertilizante en las parcelas de uso agrario, con el fin de facilitar la logística del reparto de los materiales en las diferentes parcelas y posterior aplicación agrícola. Este almacenamiento o apilamiento de estiércol en el campo podrá llevarse a cabo, siempre que se respeten las restricciones establecidas en la presente orden, de acuerdo con las siguientes condiciones:

a) No podrá prolongarse más allá de 15 días, salvo que por circunstancias meteorológicas adversas deba retrasarse la aplicación agrícola.

b) Sólo se permitirá donde no exista riesgo de contaminación por escorrentia superficial, y sólo cuando se trate de productos que, por su consistencia básicamente sòlida, puedan formar pilas.

c) No podrán hacerse apilamientos sobre las terrazas actuales de los aluviales ni sobre materiales que presenten porosidad por fisura o carstificación.

d) No se permitirá el apilamiento a pie de finca de estiércoles u otros materiales orgánicos que tengan menos del 30% de materia seca.

e) La cantidad de material apilado en un punto concreto no podrá ser superior a 30 toneladas.

f) Para efectuar el acopio temporal deben respetarse las distancias establecidas por esta orden o por la normativa aplicable, respecto de explotaciones ganaderas, núcleos de población y cursos de aguas.